

Előfizetési díj helyben:

Egész évre 10 kor. — fill.
Egy óra 90 .
Egy hétre 20 .

—

Vidékre postai szétküldéssel

Egész évre 14 kor.
Fél évre 7 .

—

Egyes szám 4 fillér.

SZEKELYSEG

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főtér 7. szám alatt.

—

Hirdetések csm. 8 fillér,
iparosok és kereskedők ked
vezményben részesülnek

—

Nyilttér soronként 40 fill.

—

Fézfiratok nem ad., ak vissza.

Kiadja a marosvásárhelyi függetlenségi és 48-as párt
támogatásával
a „S Z E K E L Y S E G” lapkiadóvállalat.

Felelős szerkesztő:

SZ. SZAKÁTS PÉTER.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonja 101. sz.

Hirdetési- és nyilttéri díjak előre fizetendők.

Névmagyarosítás.

A fenti czimen a „Szekelység” február 28-iki 49. számában egy vezérezikk jelent meg, mely azt állítja a többek között, hogy ma a névmagyarosítás drága és sok utánjárásba kerül s ép ezért történik ilyen kevés számban a névmagyarosítás.

Hát ebben nem adok mindenben igazat cikkirónak, legalább a helyi viszonyokat tekintve nem. Mert helyben sem sok utánjárásba nem kerül, sem nem költséges a névmagyarosítás.

Ugyanis az Emke helyi fiók választmányának megbízásából a névmagyarosításokat Nagy Sándor gyógyszerész eszközli — évek óta — ingyen. Csupán a születési bizonyítvány és két korona átadása szükséges, az utóbbi a hatósági bizonyítvány kiadása iránti kérésre.

Az eljárás sem annyira nehézkes, hogy ezt okvetlen reformálni kellene, hiszen egy ilyen névmagyarosítási eljárás legfennebb három hétbe kerül.

Miután ezekről közvetlen tudomásom van, nem hagyhattam szó nélkül az előbb felhozottak alapján azt az állítást, hogy drága és veszélyes a névmagyarosítás.

Mindamellet magam is osztom cikkirónak azon nézetét, hogy az államnak nem jövedelmet kellene huzzon a lerótt bélyegdíjakban, hanem még prémiumot kellene adjon mindazoknak, kik idegen hangzású neveiket jó magyar hangzásuakkal cserélik fel. Mert hiszen természetes folyamánya a dolognak, hogy a magyar nevet felvett egyének, ha nem is lesznek mindjárt a legjobb magyarok, de egy generatio után az utódok már tudni sem akarnak arról, hogy ők más vérből, mint magyarból valók.

Ez — mint mondám — tehát tisztán nyereség volna a magyar állam-eszmének és így az a kis veszteség, melyet az elveszett bélyegdíjak okoznának az állam budgetjébe, busásan megtérülne a nemzeti egység fejlődésében.

Igaz ugyan az is, hogy nem mindenütt működik egy ilyen hazafias intézmény, mely ingyen eszközli a névmagyarosítást, sőt teljesen vagyontalanoknál még a bélyeg árát sem követelik, de mindamellet örömmre szolgál, hogy itt nyilvánosan pertraktálhatom, hogy azt, amit itt nálunk elvégez Nagy Sándor csupa hazafiságból és az Emke megbízásából, ugyanazt megteszi maga az Emke kolozsvári igazgatója is annak, ki hozzá ez ügyben egy levelet, vagy levelező-lapot intéz.

S hogy ezt az uzust már többen igénybe vették, annak bizonyítására álljon itt számadatban az is, hogy a marosvásárhelyi és marostordamegyei Emke hazafias fiók választmánya eddig is mintegy 137 egyének magyarosította meg a nevét.

Ezek után még csak azt kívánom, hogy azok az idegen hangzású neveket viselő egyének, kiknek a magyar hazához való tartozandóságuk amugy is szivükben van, vegyék maguknak azt a fáradságot és forduljanak minél tömegesebben Nagy Sándor gyógyszerészhez a nevük megmagyarosítása iránt, melylyel külsőleg is megmutatják, hogy e hazának hű fiai.

(+)

A maturánsok öröme.

Nagy örömben vannak a kollegiumi és a gymnasiumi kuriakon.

A vallás és közoktatásügyi miniszter egyik legfrissebb intézkedése okozta ezt a vigá-

got. Az érettségi írásbelin (s ez az igazi próba,) ezután csak latinból magyarra kell dolgozzon a diák s ezzel mintegy könnyebbé van téve az u. n. „puskázás.”

Mert azt hiába állitanám, senki se hinné el nekem, hogy egy nyolczadik osztályos (nem beszélek nagy lumenekről) a magyar beszédet le tudja fordítani latinra és viszont.

Tessék elhinni, hogy a kultuszminiszter eme örvendetes intézkedése nagyon is neveltséges.

Ha valaki tud magyarul és latinul beszél, akkor egyforma könnyűséggel ülteti át a magyart latinra s a latint magyarra. Ha a kettő közül egyikben csak tapogatva tud szóról-szóra haladni, annak csak akkor nem lesz mindegy, ha a rosszul tudott, vagy sehogyan tudott nyelvből segédeszköz áll rendelkezésére.

Példával értetem meg a dolgot.

Tegyük föl, hogy Salustius III. részéből kell 25 sort fordítani.

Erre van „puska” minden könyvkereskedésben, de arra már nincs, ha a vizsgázató tanár olyan theziseket állít össze, melynek magyar fordítása sem könyvkereskedésben nincs meg, sem sehol.

Ilyen esetben a nehézség egyforma.

Már most csak az a kérdés, hogy a maturáns elajátított-e 8 év alatt annyi tudományt, hogy korrektül tudjon fordítani puska nélkül is és hogy miféle intencziója lehetett a miniszternek, mikor a jelzett rendeletét kiadta.

Az első dolog magától jön: ha tud a diák fordít, ha nem tud nem fordít, hanem „puskáz.”

A másik kérdésre már nehezebb s talán nem is tudok felelni.

Mert a miniszter ur azt rendeli, hogy tanuljon meg minden diák latinról magyarra fordítani s egyszerűen eltöröli, hogy a magyar beszédet egyik diák is tudja latinul.

Ilyen absurdumok nagy számban kerülnek ki a mai modern tannevelés alól. Azonban a kollegium és gymnasium kuriain nagy öröm van. Már hogyne volna! (o.)

Olcsó ruházzkodás! A Marosvásárhelyi Ipari Hitelszövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

a legkitünőbb kelmék és anyagokból igen jutányos áron Szabóipari szakcsoportjánál:
és kedvező fizetési feltételek mellett készíttetnek megrendelésre ÖLTÖNYÖK és EGYES RUHADARABOK.
Hazai és külföldi szövetek és hozzávalók igen nagy választékban már megérkeztek.

Anyós a veremben.

— Éhen halt a pénzéért. —

Göresény községben borzalmas eset történt.

Benkő Antal odaváló lakósnak nagyon terhére volt az anyósa, a ki gazdag asszony volt, de a ki egy fillért sem adott vejének. Pedig ez nagyon rászorult a segélyre, mert Benkő napszámból tartotta fenn családját.

Már két nap óta nem volt munkája s a kenyér is fogytán volt a házában. Benkőné több ízben kérte az anyját, hogy adjon neki egy pár forintot, de az öreg asszony mindig csak azt felelte, hogy ő biz' nem akar a takarekból pénzt kivenni.

Az öreg asszonnak e viselete végkép elkeserítette Benkőt, a ki a mult héten a feleségével együtt az öreg asszonyt megkötözte és bedobta egy verembe.

Három napig feléje se néztek az öreg asszonnak. A negyedik nap azután elhatározták, hogy megkérdik az öreg asszonyt, hajlandó-e már pénzt adni.

Felnyitották a veremajtót, de az asszony már akkor halva volt. A halott asszonyt kivették a veremből, ravatalra tették és bejelentették az esetet az előjáróságnak.

A községi orvosnak azonban gyanusnak tünt fel az eset és jelentést tett a hatóságnak. Kiderült, hogy az asszony éhenhalt.

Mínt hogy pedig kezein és lábain a kötél nyomai is meglátszottak, vizsgálatot indítottak, a melynek során az is kiderült, hogy Benkő és felesége pusztították el az öreg asszonyt, hogy a pénzét megkaphassák.

A gyilkos házaspárt letartóztatták.

Országgyűlés.

Budapest, márczius 6.

Az első öt-órás ülés, melyre a képviselők nagy számban jelentek meg. A napirenden a belügyi költségvetés részletes tárgyalása áll. A vita ma is csak kevés érdeklődést ébreszt. Az ülés végén gróf Pöjacevich Tivadar, mint az összeférhetlenségi bizottság tagja letette az esküt. A szónokok sorát gróf Wilczek Frigyes nyitotta meg. Figyelemmel hallgatott beszédében szavá tette főleg azokat a visszasszágokat, melyek az állami anyakönyvvezetést a népre nézve terhére és költségessé teszi. Utána Haydin Imre szólt a kormánypart padjairól s a közigazgatás államosítása mellett tört pácját. Majd Visontai Soma beszélt mintegy három óra hosszat. A szociálisták üldözéséről szólt, sok esetet felhozva, amelyekkel illusztrálta, hogy a közigazgatási közegek nagy vexációkkal bántják a szociálistákat. Ennek alapján sürgeti az egyesületi és gyülekezési jogot. Vi-

sontai beszéde alatt érkezett a Házba az új kereskedelemügyi miniszter, Horánszky Nándor, ki ő felsége kezébe letette az esküt. Egy pillanatra bement az ülésterembe, hol minden oldalról zajos éljenzéssel fogadták.

Visontai a beszéde alatt szünetet kért. Utánna a csendőrségről és a csendőrkinzásokról beszélt. Kivánta, hogy a csendőrök vonassanak ki a katonai bíraskodásból.

Az ülés további részében Molnár János beszélt. Főleg választási ügyekkel foglalkozott és erőlyesen követelte az általános választói jog behozatalát.

Az ülés utolsó szónoka Varsány Vilmos volt. Beszédét nem zavarta semmi. A fővárosi törvény reformját sürgette, a fővárosi képviselőtestület uralkodó klikkek ellen beszélt és a főváros gazdasági helyzetének okait tárgyalta.

Holnap az ülést tovább folytatják.

H I R E K.

Marosvásárhely, 1902. márczius 7

— **Közgyűlés.** Holnap délelőtt 10 órára van összehívva a tisztújító közgyűlés. A hangulat a törvényhatósági bizottsági tagok között észrevehető lanyha, mert küzdelemre egyáltalában nincs kilátás. A közgyűlésnek más tárgya nincs.

— **109 korona a Kossuth szobor rácsa.** A helyi mészáros ifjuság f. hó 2-án rendezett estélyen az adományokból begyűlt százkilencz kor. összeget a Kossuth szobor rács költségeire ajánlotta fel. A hazafias ifjuság eme tette nem szorul dicséretre.

— **Éjjeli manőver.** A legényeket még alig sorozták be s már is éjjeli manővereket rendeznek. Igaz, hogy ezek a gyakorlatok nem valami kellemesek a közönségre nézve, de hát a rendőrség kisebb hatalom, mint a katonaság. A tegnap éjjeli duhajkodó legényektől volt hangos a Körutca, kik valódi ostromállapotokat rendeztek. Döngözték a kapukat, ordítottak s orkán szerű lármával verték fel az éjjeli csendet. Jó volna, ha sorozáskor katonai őrzőket küldenének ki.

— **A márczius 15-iki bizottság** tegnap tartotta meg ülését Dr. Bernády György elnökle alatt. Egyetlen tárgy volt, a márczius 15-iki ünnepély rendezése.

— **Tankó Károly énekel.** Van ennek a városnak egy csalogány urfia: Tankó Károly. A ki nem hallotta őt énekelni az nem igen gyönyörködött igazi érczes bariton hangba, mely hol dörög, hol meg szívhez szólóan simul. Csicsergő, mint a szerelmes kis leánya beszéde, néhol pedig mint a vulkán látvája tör ki a hatalmas

hanganyag. Ez a szép énekű Tankó Károly magyar dalokat fog énekelni a kereskedő ifjak holnapi estélyén. Az érdeklődés már akkora az estély iránt, hogy a jegyek nagyobbbrésze már elkelt. Nemesoda, Tankó Károly énekel.

— **Vékony szabó.** Tegnap megirtuk, hogy két ember *Illetksó* tanárhoz beállított és pénzt követelt. A két zsaroló közül az egyik helyi *Kovács* Lajos szabó segéd, kit „*Vékony szabó*” néven ismer a közönség. Ez a vékony szabó elég vastag tolvajságokat követett el, a menyében egy vigyázatlan pillanatban a rendőrségi pecsétet is elemelte. Most a rendőrség érdemes honoráriumban részesíti.

— **Flegmatikus vaddisznók.** Egy egész csorda vaddisznó kereste fel a minap Csávás község határát. Ott turkáltak *Pápai* Mózes birtokos tagjában a legnagyobb remületére a falunak. A községből egy pár ember megindult, hogy eljessze a félelmes állatokat, de a vaddisznók a legnagyobb flegmával tovább turkáltak. Végre *Nagy* Ferencz és *Belán* Petru csávási lakosok puskát vettek s a vaddisznókból egy néhányat lelőttek. Bizony még a vaddisznóknak sem jó tulságos flegmatikusnak lenni.

— **A mészáros ifjak** márczius 2-iki estélyén adományozni szivesek voltak: Dr. Sebess Dénes orsz. képvis. és Dr. Bedő Sándor 20—20 korona. Réthy János 10 korona, Fogolyán János, Chwoika Adolf, Lukáts János 6—6 korona. Székely Dénes, Rajka Károly, Adi Árpád 4—4 korona. Vajda Dezső 3 korona. Höl József, Tóth János hadnagy, Pap Sándor, Pünkösti Ferencz, Plutz Lajos, Werner János, Benkő L., Baka B., Csiki Emil Petri Zs. 2—2 korona. Schrottis János, Frey Adolf, Istvánfi István, Koós Ferencz, Koczy Szilárd, Szabó Gyula 1—1 koronát. Fogadják a szives adakozók a rendezőség hálás köszönetét.

— **Az ideai mozgósításról.** A honvédelmi miniszter két rendeletet adott ki a mozgósításról, melyeket megküldött minden törvényhatóságnak. Az egyik a járási tisztviselők kitanításáról intézkedik, a másik a felavatandó lovak elszállításánál szükséges lövezeték összeállítására hívja fel a törvényhatóságokat.

— **A rendőrség köréből.** A belügyminiszter körrendeletben hívta fel az összes hazai törvényhatóságokat a rendőri tárgyú törvényhatósági rendezett tanácsu városi és községi szabályrendeletek egybegyűjtése és felterjesztésére. Ezen intézkedés az egyes konkrét ügyek elintézésének könnyítésén kívül azok revízió alá vételét is czélozza.

— **Társas vacsora.** A városi tisztújítás alkalmából, holnap szombaton este László vendéglőjében társas vacsora lesz.

— **A Bem—Petőfi körkép Marosvásárhelyt.** A márczius 15-iki ünnepély alkalmával az Alhambra színházban

Bőriparosoknak! A Marosvásárhelyi Ipari Hitelszövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

Bőripari szakcsoportjánál:

==== raktáron tartatnak a ====
csizmakészítők és czipész tagok részére a legjobb **szükségleti czikkek**; valamint a közönség részére **kész lábbelik.** ==== Ugyanitt rendelések is elfogadhatnak, mindenféle lábbelikre nézve. ====

be lesz mutatva a nevezetes Bem—Petőfi körkép is, A körkép szabadságharcunk egyik legmegkapóbb jelenetét mutatja be: Nagyszében ostromát 1849-ben. A sok oldalú áldozat, a melylyel a színház igazgatósága ez estélyre készül, hisszük, hogy a nagy közönség méltó támogatását fogja kiérdemelni.

— **Próba bál.** A marosvásárhelyi m. kir. állami szakiskola növendékeiből alakult és Szegedy Gábor, városunk régi, jó hírű táncmesterének vezetése alatt álló tánciskolának f. hó 8-án, (szombaton) lesz a próbabálja. Belépő-díj 1 korona. A próbabál kezdete este 8 órakor.

— **Ki akar katona lenni?** A hadsereg katonái nevelő és képzőintézetében az 1902—1903-iki iskolai év kezdetén betöltendő magyar állami alapítványi helyekre vonatkozó pályázati hirdetményt a honvédelmi miniszter a vármegyék és törvényhatósági joggal felruházott városok közönségeinek megküldötte Részletes feltételek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

— **Leszállított áruk!!!** Sár cipők és eső ernyők urak, hölgyek és gyermekek részére. Ugyiszintén női és gyermek bőr cipők Izmael János czégnél Fötér 5. 4—4.

— **Szép lakás kiadó** Szentgyörgy-u. 63 sz. alatt 4 szoba, külön 2 szoba, téli nyári konyha, kert, zuhany, kut, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel május 1-ére. Értekezhetni *Simon Ferencz* kereskedőnél.

— **Az első Székelyföldi** általános Gözkelme festőde, vegy tisztító, fehér-ruha mosó, fényvasaló intézet: átvételi helye Kossuth Lajos-utca 12. sz. *Ritz*

— **Husvét másodnapjára az öntözni készülő közönség** szíves figyelmét felhívom, miszerint már megrendeltem és néhány nap múlva megérkeznek a **legújabb öntözők**, valamint öntözni való **illatszerek** a legnagyobb választékban s **legolcsóbb áruk** mellett lesznek kaphatók, a legfinomabb minőségben, 40 fillértől kezdve felfelé. — Tessék jó előre meggyőződni! **megtekintés nem kerül pénzbe.** **Benő B. R.** illatszerész, mint speciálalistánál. M.-Vásárhelyt, Bolyai-utca, Pap-palota, (24.)

CSARNOK.

Kiábrándulás.

(Beszély).

14.

Bendefiné, kinek figyelmét nem kevésbé leverő gondolat köthette le, végre menekült annak bilincseiből, halkán közeledett Szerafinhoz, gépileg álla eléje, s látszó hidegséggel szolt: „Imént panaszkodtál?”

„Gyermekség, kifog érte nevetni!”

„Gyermekség? meglehet. Azonban ha szomoruvá tesz, nem fogok rajta nevetni.”

„Eszembe jutott . . . Férjem házasságunk óta ma távozték először a háztól, s ez szomorító. Ugy tetszik, mintha ez csupán kezdete lenne, több s jövőre gyakrabban előforduló esetnek. Nincs igazam?”

„De igazad van!” . . . helyeslé amaz némi készséggel . . . „Károly honitlése már eddig is nagy áldozatba került. — Gazdaságát elhanyagolta . . . ezt lehet ugyan még eddig menteni; szerelmeknek, mig tul nem mennek a rendes mértéken, sokat elnézhet az ember, de jövőre . . . szóval te okos nő vagy és be fogod látni, hogy ily terjedt vagyon kezelése férjed egész figyelmét igénybe veendi.

„Egész figyelmét! Gyanum tehát nem volt alaptalan? Mért is vagyunk mi gazdagok, ha szegények lennénk, Károly figyelmét semmi se zavarná, s egyedül nekem élne.”

Szerafin okoskodásának logikátlanságában a szerelemnek annyi logikája feküdt, hogy az öreg asszony önkénytelen könyekre indult, nem engedé mégis magát elragadtatni, s csakhamar visszaölté előbbi nyers hidegségét. Szerafin azonban a sötétség s elfogultsága miatt távolról sem gyanitván e jelenségeket, iménti bizalmas őszinteséggel folytatá: — „Minket szerencsétlenség fog érni. Szívem nehéz, keblem szorult! — Ugy-e ily sejtelennek semmi alapja?”

„Ellenkezőleg minden sejtelennek van alapja. A jó, nyugodt szívet jegyezd, a rosak ellenben fölzaklatott lelkiismeretből erednek.”

Bendefiné vég szavában cseppet sem leplezte a gunyt, s Szerafin nagyon el lehet merülve, hogy még most sem érzi a szurást.

„De hiszem, Károly holnap visszajő!”

„Nos?”

„Nos, hogy ha visszajő, ugy nincsen semmi baj!”

„Hm!”

„Az Istenért! Csak nem képzelni, hogy valami szerencsétlenség érhesse az uton!”

„Nem, ne félj Szerafin, ennél nagyobb szerencsétlenség már nem fogja érhetni az uton!”

„Ennél nagyobb? hát elhallgat valamit? — Mért szolított most Szerafinnak, és nem édes lányának, mint előbb? . . . kérdésemre hallgatott . . . hangja hideg. Ha megbántottam, hídje el, akaratom, tudom nélkül történt. Édes mamám, bocsásson meg! — Nem? e fejrázás azt teszi, hogy nem!? Ó istenem! ma ugyis szomorú vagyok, ne kinozzon. E helyzetben ily pillanatot elviselhetetlen!”

„Hogy te, ki magadnak olyan okos vagy, nem épen ugy gondolkozol férjed irányában. Egy pillanatot elviselhetetlen, és lám mit mondjon ó, kire a legjobb esetben, visszajöttéig 24 órai szomorúság vár?”

„Mit mond?”

„Azt, hogy Károly, noha derültnek mutatatta magát, nagy küzdelemben volt.

„Nem értem!”

„A nőnek kötelessége kiismerni férje legkönnyebb sérthető oldalát, és ha látja hogy ez tulságos szerelmében féltékenységre kész, elváltoztatni minden szót, s nemcsak minden kétértelmű viseletet, de egy pillanást, az oly lehelletet is, mely felkőthetné benné az irtoztató gyanut. Leányom! a féltés buja növény, mely, ha egyszer megfogamzott, irtás alatt is nő!”

(Folytatás.)

Főmunkatárs: *Oroszlány Gábor.*

NYILTTER. *)

Köszönet.

Hálás köszönetemet kell a nyilvánosság előtt is kifejeznem Dr. Nyerges Gábor orvos urnak, ki fiamnak az életet újból vissza adta, és pedig százszoros köszönet azért a lelkiismeretes és odaadó gyógykezelésért melyben kis fiamat részesítette, mert csupán annak köszönhető, hogy a roncsoló toroklob, ez a legveszedelmesebb betegség le nem törte egyetlen örömlünk, kis fiunk életét.

M.-Vásárhely, 1902. márcz. 7.

Gál Sándor és neje.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Kerti-, vetemény-, virág és gazdasági magvak,
Gáspár-féle ojtó-viasz.
 Ráphia kötöző-háncs, virág- és vetemény-trágya, azurin, kókkő.
friss dughagyma.
 Tavaszi töltésű ásványvizek
 jutányos árban kaphatók

Simon Ferencz üzletében,
 Marosvásárhelyt, Fötér.

